

zhafa, de nehá, in fizer pri pervo vtaknjeni nar pervo in tako po versti.

Sdaj se zevke sopet fukaje is ziseja potegnejo in vime se tako popoluama isprasni.

To se vse v prav kratkim zhasu sgodi; sakaj s pomozhjo zevk se bokal mleka pred, ko v dveh minutah natezhe, kar se s navadno molsho ne sgodi.

Prasno bi bilo mifliti, de se bodo teh zevk kadaj sploh poflushili, — tudi na velikih priftavah ne; pa te zevke so prav korifne, kadar ima krava prifad ali ovzhizh na vimenu. Takrat se krave ne morejo navadno molsti, ker jih prifadno in napeto vime boli, pa vender je isprasnenje vimena potrebna rezh in k sdravju pomaga.

Nikjer, kjer imajo krave, bi nehmelo sa filo teh zevk mancati; fajfhteri bi mogli imeti. Po 12 kr. so in v Ljubljani se dobre pri frugarju Ungelerthu; gotovo jih pa frugarji drusih mest tudi delati snajo, ali pa she naredene imajo.

Dr. Bleiweis.

Nove flovénfke bukve.

Blashe in Neshiza

v nedélski shóli.

Uzhítelam (uzhenikam) in uzhenzam sa pokushnjo
spisal T o n e Š l o m f h e k,

Vosenifhki fajmofhter. V Zeli 1842.

Obljubilo se je v osnanilu téh noviz, de se bodo bukve ali knige, kmelam korifne in v flovénfkim jesiku natifnene v njih osnanovale in de se bo njih vrédnoft pofhteno prevdarila. Tukaj so bukve lépe in korifne, kakor je bilo do danafhniga dne malo v nafhim jesiku pifanib, in vfak, kdor jih lé nekoliko pregledati vtégne, bo gotovo vófhil, de bi jih v vfaki hifhi iméli, in prav pridno jih brali. Sakaj ni je fkoraj rezhi v njih popifane, ki bi ne bila tako korifna, kakor prijetna vfakimu, bóde naj mlad ali star. V povéfti jako umeftno in prijetno slosheni gofpod spifatel, Vosenifhki fajmofhter na fpodnim Shtajerfkim, shivljenje dvéh firót, Blasheta in Neshize tako lepo popifhejo in v povéfti toliko lepah naúkov sapletejo, de se mora vfakimu ferze v perfh vgréti in shelja sbuditi, de bi se té bukve kmalo po vfih flovénfkih krajih rasfhirile. In kdo bi tudi bukev rad ne vsél v róko, v kterih se sa 40 kr.; (toliko le veljajo te bukve) v kratkim toliko nauzhiti more, kolikor se marfikdo sa vse fvoje premoshenje v dolsih létih nauzhiti ni v ftanu. Brati, pifati, rajtati, lifte ali pifma pifati, kvitenge, kónte, prófhnje ali fuplike delati snati je v danafhnjih zhasih tako potrébno, kakor je treba frojiga premoshenja varovati, zhe se hózhe ohlapno shivéti. In vfiga téga se more vfak, kolikor toliko, is téh bukev uzhati; ra-un tega je pa fhe prijetnih védnoft bres fhtevila v téh bukvih, poftavim: Od dufhe in teléfa zhlo-vefhkiga, od reje fadja, popif fvetá, morjá, nebéfhkih pri-kasen, fkerb sa shivino, in veliko tazih lepah in korifnih védnoft, ktere tukaj nafhteti bi predolgo terpélo, in drusiga ne morem vezh v pohvalo teh bukev rezhi, kakor: Kdór se hózhe v kratkim zhasu in sa majhne potrofhke veliko dobriga, lepiga in korifniga nauzhiti, naj fi bukve od Blasheta in Neshize kupi in pridno naj jih bere. Svéft fim fi, de jih bo vfazimu s hvaléshnim ferzam fvetoval. Natifnjene so na lepim bélim popirju in obrasik (pildek) jih lepfha. Na pródaj fo v Ljubljani pri g. Lerharju, bukvarju, in g. Kremsharju, bukvavésu sa 40 kr.

M.

Sméf.

(Pomózh v kurji kugi.) V sazhetku méfza Sufhza 1842 je bila na Zhefhkim v vezh krajih kurja kuga. Gofpód

V. A. Pohan, fajmofhter v Porshizhu na Zhefhkim, kterimu je tudi kuga vezh kokofh vsela, tako pifhe od té kuge:

„V sazhetku fo sazhele male, 7 tjednov stare pifhke hérati; njih króft fo bili polni, jed je pa v njih vunder neprebavljena oftala; perotnize fo se jim obeftle, in kadar fo kure na eni fami nógi ftale, se je vidilo, de jih kerzh vlézhe. Lakúralo jih je hudo in kar je od njih fhlo, je bilo vodéno, bélo-rjavo in fmerdljivo.“

„Vkasal fim péft osimne ershi, kakor kafé, shgati in v pofódi kuhati, ki toliko dershi, kakor mafelz. Té kuhane vode fim vkasal jim vfak dan fhterkrat sa dvé majhni shlizi v gerlo vlti in vefelje fim imel zhes 14 dni she pifhke sdrave glédati. Tudi jed se jim je v krofh prekubala.“

„Sdaj fo jele pa tudi vélike kokófh hérati. Ravno tako, kakor pifhke, fim jih osdravljeval, lé 4 male shlize gori imenovane pijazhe fim veléval, jim na dan dati do tretjiga dnéva, to je, de je sobanje v njih krofh povshito bilo. Tako fim fvojo kuretnjo ohranil, in ne ene kokofhi nífm sgubil.“

„To prigódbo dam vfim kmetovavzam na snanje, de naj fvojo kuretnjo dobro redé, in zhe je bolna, naj se tega pomozhka poflushijo.“

(De se ufnje sa zhrevlje ne premózhni in terdno oftane) se naredí, zhe se 1 funt mila ali shajfe in pol funta fmole pri ognju rastopi in se s tem pogréti urbaft in podplati mozžno namashejo. De bi pa ufnje sopet fvitlo poftalo, se ena unzha vofka s eno unzho terpentinviga olja sméfta; med to se sa majhno shlizo fáj déne, in s vfim tem se ufnje namashe.

Goljfan goljuf.

Ako je ravno po zefarfkah poftavah ojfiro prepovedano kontrabant nófti, pa vender fhe filno malo ljudje na to porajtajo in tako gotovo préd ali pa bolj posno, febe in druge v nefrezho pahnejo. Pa ne famo to, fhe goljfafo se tudi vézhidel in prav se jim to sgodi. De réfnizo govorim, prizha ta prigodba: Létafhno simo gré nek tefár (Zimmermann) v Terft, ker ni imel dela domá, de bi fi bil kaj oródjja sa-se in fhe vezh drusih rezhi nakupil, ktere bi bil v Ljubljani prodal in fi s dobizhkam faj shivesh na póti saflushil. Réf pride frézhin v Ljubljano in prinese vezh prashnih (fein) pil in tako imenovaniga tibeta sa shénfke obléke; miflil je, de fo te rezhi vse anglefhke in sa take jih je réf kupil. Pa kako se je revefh sa ufhesmi prafkal, ko fo mu drugi povédali, de pile nifo anglefhke, temuzh krajnfke Tershifhke, in de tibet ni anglefhk, temuzh Dunajfk; de je pile, kakorfhnih se v Ljubljanskah fhfazunah ne manka, pól, in tibet po 20 kr. vatel drashje plazhal, kakor fo v Ljubljani na prodaj! Vém, de ga ne bo vezh mikalo, kontrebant is Terfta nófti.

M.

Shitni kup.	U Ljubljani		U Kraju	
	19. vélikiga ferpana.		14. vélikiga ferpana.	
	fl.	kr.	fl.	kr.
1 mirnik Pphenize domazhe	1	23	1	30
1 „ „ banafhke	—	—	1	20
1 „ Turfhize . . .	—	—	—	—
1 „ Sorfhize . . .	—	—	1	10
1 „ Ershi . . .	—	54	—	53
1 „ Jezhmena . . .	—	55	—	54
1 „ Profa . . .	—	57	1	3
1 „ Ajde . . .	—	58	1	—
1 „ Ovfa . . .	—	48	—	—

V Ljubljani. Natifnil in saloshil Joshef Blasnik.